

## Nyheter

GP granskar: Larmet från 112



Regionstyrelsens ordförande Johnny Magnusson (M) vill "vidta de åtgärder som krävs" utan att behöva fråga regionfullmäktige.

Bild: Anna Svanberg

# Toppolitiker vill ta kontroll över utskälld larmcentral

**GP:s granskning av Sjukvårdens larmcentral, som sköter prioriteringen av ambulanslarm i Västra Götaland, har avslöjat en rad brister i verksamheten. Nu kräver regionstyrelsen att fullmäktige ger dem mandat att reda i situationen.**

- Fyraåriga Ediths granne fick luren slängd i örat när han försökte få en ambulans till Edith som ådragit sig en skallfraktur efter att ha träffats av en kruka i huvudet.
- 89-åriga Verner Berntsson drabbades av stroke och förlamades efter att ha fått vänta i över två timmar på ambulans.
- Gisela Gerholt, 49, fick ingen ambulans alls – trots att hon föll ihop på gatan och drabbades av ett krampanfall med blod och fradga som kom ur munnen.

Det är bara några exempel på när patienterna drabbats, sedan Sjukvårdens larmcentral tagit över prioriteringen av ambulanslarm i Västra Götaland från SOS Alarm. Tiden för en ambulans att komma fram vid livshotande tillstånd har i snitt ökat med en minut – samtidigt som kostnaderna har skenat.

Nu kräver regionstyrelsens ordförande Johnny Magnusson (M) och de övriga samarbetspartierna i Grönblå samverkan att politiker-

na i regionfullmäktige ger styrelsen mandat att reda i den uppkomna situationen.

– Våra processer är fruktansvärt långsamma emellanåt och under tiden står verksamheten och tickar pengar utan att fungera på ett bra sätt. Då kan man ibland behöva kortsluta systemet och gena lite, säger Johnny Magnusson.

Han hoppas att regionstyrelsen får det mandatet så snart som möjligt.

– Det skulle ge styrelsen utrymme att agera direkt, istället för att vänta in regionfullmäktige.

**Ni vill ha mandat att kunna vidta "de åtgärder som krävs". Vilka åtgärder är det?**

– Det kan jag inte svara på nu, men vi har redan klart för oss att man har svårt att svara på alla larmsamtal och det har också blivit väsentligt dyrare än tänkt. Vill man göra något åt det så är det en ganska långsam process. Ska vi då vänta på att regionfullmäktige sammanträder, det kommer inte att hinnas med till nästa tillfälle, så är vi långt fram på värkanten innan vi kan åstadkomma något. Därför vill vi ha handlingsfrihet.

**Hur vanligt eller ovanligt är det att regionstyrelsen kräver eget mandat på det här sättet?**

– Det är inte ovanligt. Vi sammanträder såpass sällan och det blir ofta väldigt långdragna processer. Vill man ha lite action kan man därför söka fullmäktiges välsignelse att fatta beslut i andra instanser.

**Hur ser du på era möjligheter att få det mandatet?**

– Det skulle förvåna mig om vi inte får det.

Magnusson understryker att det inte handlar om att "åsidosätta den politiska majoriteten".

– Det kan vi inte heller göra. Däremot

så kan vi snabba upp beslutsprocessen, säger han.

Regionstyrelsens ordförande öppnar också för möjligheten att genomföra en ny upphandling.

– Men det är också en seg process där i stort sett bara utländska företag, förutom SOS Alarm, brukar agera. Att ta in ett utländskt företag... jag vet inte. Det får väl styrelsen diskutera i så fall, säger Johnny Magnusson.

**Ser du någon framtid för Sjukvårdens larmcentral?**

– Det vet jag inte. Det kan väl hända att hela utalarmeringssys-

*”Att en nödställd får svaret 'ett ögonblick, jag kopplar dig vidare' för att sedan hamna i en ny telefonkö är fruktansvärt*

Johnny Magnusson (M)

temet läggs om, men i den diskussionen måste staten vara med. Ett system som bygger på att 112 tar nödsamtal för att sedan koppla vidare till en annan aktör, som möjligen svarar, är väldigt bristfälligt. Att en nödställd får svaret "ett ögonblick, jag kopplar dig vidare" för att sedan hamna i en ny telefonkö är fruktansvärt. Jag tycker det är jättedumt.

**Vid regionstyrelsens sammanträde i går diskuterade samtliga partier förslaget. Socialdemokraternas gruppleddare Helén Eliasson, vice ordförande i regionstyrelsen, säger att partiet kommer att rösta för förslaget vid nästa fullmäktige. Är det ett underkännande av hälso- och sjukvårdsstyrelsens hantering av frågan?**

– Nej, det är det väl inte utan det är mer att vi ska ha ordning och reda på var besluten tas så att man hanterar det på rätt sätt, säger Helén Eliasson (S).

GP har tidigare berättat om att det uppstått en konflikt mellan Sjukvårdens larmcentral och SOS Alarm. Det är viktigt att frågan inte blir ett "skyttegravskrig" och att alla parter ser till invånarnas bästa, säger Helén Eliasson.

**Hur tycker du att det här har hanterats?**

– Det har ju inte hanterats bra när det har blivit en sådan här situation.

Johnny Magnusson har tidigare bedömts som jävig inom regionen då han parallellt med sina politiska uppdrag i Västra Götaland både har varit ordförande och styrelseledamot i SOS Alarm.

– I de frågor där man skulle kunna hamna i en sådan situation finns det både tjänstemän och Johnny själv, som jag tror är så klok att han inte hamnar i en situation där man kan bli anklagad för det, säger Helén Eliasson.

**I dag ska hälso- och sjukvårdsstyrelsen få information från förvaltningen om bemannings- och kostnadsläget för Sjukvårdens larmcentral. Då presenteras även en ny rapport, som bland annat föreslår att avtalet med SOS Alarm ses över.**

Inte heller Heikki Kilaavuniemi, regionråd och gruppleddare för Sverigedemokraterna i regionen, ser något problem med att frågan flyttas till regionstyrelsen.

– Vi ska prova båda de här alternativen innan vi ropar hej, säger upp något avtal eller lägger ned SVLC, säger han.



Hampus Dorian  
hampus.dorian@gp.se



Tobias Andersson  
Åkerblom  
tobias.andersson.akerblom@gp.se

Hälso- och sjukvård

## Nationellt råd ska avhjälpa bristen på vårdpersonal

**Ska vårdens behov av personal kunna tillgodoses behöver högskolor, regioner och kommuner samarbeta bättre. Det anser regeringen och låter inrätta ett nytt, nationellt råd.**

Socialstyrelsen får i uppdrag att inrätta vårdkompetensrådet, som ska vara på plats vid årsskiftet.

– Sverige behöver utbildad personal inom sjukvården, samtidigt som det finns brist på personal. Därför behöver vården, högskolor och myndigheter samverka mycket bättre. Inom hälso- och sjukvården finns det brist inom 14 av de 22 legitimationsyrken som finns i vården och därtill ska man lägga den brist som finns på undersköterskor, sade högskoleminister Matilda Ernkrans (S) när hon och socialminister Lena Hallengren (S) presenterade initiativet.

**Det nya rådet**, som får ett eget kansli hos Socialstyrelsen, är en följd av januariavtalet som slöts av regeringen, L och C. Tanken är att rådet ska ge en tydlig och samstämmig bild av hur personalbehoven ser ut, och föreslå hur och var utbildningarna blir mest effektiva. Det kan till exempel handla om studenternas praktik, enligt Matilda Ernkrans.

– Jag utgår från att den blir en av de första frågorna som rådet tar sig an. Vi har haft bekymmer med att få till en bra praktik för sjuksköterskorna, där lärosätena sagt att de inte kan fortsätta utbilda om de inte får fram fler praktikplatser. Huvudmännen har sagt att de inte har plats för fler praktikplatser om de inte får mer personal. Här finns en utvecklingspotential.

**Rådet ska koncentrera sig på yrkesgrupper som kräver högskoleutbildning. Men i nästa steg kan rådet även få ansvar för fler yrkesgrupper, som undersköterskor och specialistundersköterskor.**

**Hur långt sträcker sig rådets mandat, vilket mandat får detta råd att peka med hela handen?**

– De ska samordna och göra samverkan mer effektiv, men kan naturligtvis också komma med förslag till regeringen, säger Lena Hallengren.

Rådet får 14 ledamöter med representanter från lärosäten, regioner, kommuner, Socialstyrelsen och Universitetskanslersämbetet.

TT

### Fakta: Så utbredd är bristen

- Samtliga landets 21 landsting/regioner uppger att de har brist på specialistsjuksköterskor, medan 20 har brist på grundutbildade sjuksköterskor och 19 har brist på barnmorskor.
- Därefter följer tandläkare, psykologer och läkare. 18 av landstingen/regionerna uppger att de har brist på dessa yrkesgrupper.

Källa: Socialstyrelsens arbetsmarknadsenät

